

MAGYAR LAPOK

Nagyváradnak
BUDAPEST

XI. évfolyam, 296 (3160) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

DIVAT

Igen, elég feltűnő és hivalkodó a divat még ma is Nagyvárad utcáin. Csak ki kell menni egy félóra a Fő-utcára úgy déltájban, vagy estefelé. Eppen elég tulzást, minden áron való feltűnni vágyást figyelhetünk meg. Még akkor is tulzásról kellene beszélnünk, ha nyugalmas békeidőben él-nénk, háborus időben pedig egyen- sen felháborít nagyon sok divatjelen- ség. Eppen ezért tesszük szavá a nagy nyilvánosság előtt is.

A divat ellen hadakozni hiábavaló dolog. Ezt már sokan és sokszor meg- mondották. Nem is olyan nagy baj az, ha kellő erkölcsi és izlésbeli ha- lárok között a hölgyek megengednek maguknak valamelyes divatot. Már csak azért sem baj, mert nagyon sok iparág foglalkozik ma ezekkel a dol- gokkal. A kozmetikát azonban min- denesetre le lehetne építeni. Ugy sem károsodna más vele, csak a zsidók.

Nem feledkezhetünk meg azonban ma egy pillanattig sem arról, hogy há- boruban vagyunk. Ezt mindenkinek tudomásul kell vennie. Mindenkinek még a legdivatosabb hölgynek is. Még azoknak is, akiknek szinte foglalko- zásukhoz tartozik a feltűnő divato- zás. Senki sem kívánja, hogy az em- berek könnyes szemmel járjanak az utcán és komoran mérjék végig egy- mást, ha találkoznak. Azt se kívánja senki, hogy a társalgásban szüntelen csak panaszokat, nehézségeket hozza- nak fel. Hála Istennek, nem tartunk ott és nem is fogunk ott tartani soha, hogy erre szükség legyen. Talán még többet is panaszkodnak nálunk az em- berek, mint amennyire okuk van s éppen azok panaszkodnak, akik aránylag még elég jól megvannak. A szegény ember, aki világlátásban szü- kösen élt, még beljebb huzza nadrág- szíját és megérti, hogy háborus idő van. A panaszosok többnyire a zsem- lyét, a babkávét, a kínai teát, a hófe- hér kenyeret, a finom angol szövetet és a francia selymet sajnálják.

Tehát nem kívánjuk, hogy sirjanak és hamuval teliszórt fejjel csatangol- janak az emberek az utcán, de a di- vat hóhortjainak is határt kell szabni. Mindig a kellő komolyság hiánvát és a nagy nemzeti feladatokkal kötele- ségekkel való nemtörődést jelenti, ha valaki a háborus időben is csak ki- csmnyes egyéni ügyeire gondol s zia- te hivalkodik a betegesen tulzásba hajló divat szörnyiszüleményeivel. Ebben a tekintetben némi tanulsággal szolgálhatnak a zsidók is. Mióta ko- molyan kell foglalkozniok nemzeti sorsuk kérdéseivel és érzik, hogy nincs kitérés a logikai következtet- séggel kibontakozó események sulva alól, egy kicsit lecsendesedtek.

Egyelőre tehát maradjunk annyi- ban, hogy a tulzott divatozás nem jó lényt vet városunk hirnevére.

Támadásba mentek át a németek a keleti arcvonalon

Nagyszabású szovjet támadási tervek hiúsultak meg a német védelem ellenállásán. Egész Ukrajnát és Északkaukázust vissza akarták foglalni

Ismét ülésezett a spanyol államtanács

Madridból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Hétfőn Fran- co államfő elnöklésével összeült a spanyol államtanács. Az ülésről még nem adtak ki hivatalos jelentést.

Amszterdamból jelenik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A brit hírszolgálat ottawai jelentése szerint Mackenzie King kanadai miniszterel- nök bejelentette, hogy szoros együttműködés jött létre, a kanadai kor- mány és De Gaulle között.

Vichytől jelentik: (MTI) A Némei Távirati Iroda jelenti: Az OFI Iroda közlése szerint december 27-én egy angol gaulleista repülőgép elrepült Francia-Szomália fővárosa Djibuti fö- lött és röpcédulákat dobott le. A röp- cédulákon bejelentették a degaulleista haderők közeli bevonulását Francia- Szomáliába. December 27-én este ezek a haderők már el is érték Chebel helységet és hatalmukba kerítették a fővelmi vonaltól nyugatra és délre három kilométernyire fekvő Bouck és Megar megerősített pontokat.

Wallace amerikai alelnök világboldogító terve

Amszterdam. (MTI) A Német TI jelenti: Wallace, az Egyesült Államok alelnöke hétfőn este rádióbeszédet mondott. Hangoztatta, hogy az Egye- sült Államok népe számára a háboru a leggonoszabb korszakába lépett. Az- zal vádolta Németországot és Japánt, hogy világhuralmi terveik vannak. A mostani nemzedéknek feladata gon- doskodni arról, hogy semmiféle had- lomraéhes háborus uszító se tudja többé az egész világot megint hábo- ruba és vérontásba dönteni. Wallace azután a háboru után az egész világ- ra kiterjedő új demokráciáról beszélt. Ennek az új demokráciának alapja többek között a szabadság az egység és a közösségi tekintély kell hogy le- gyen. Az egyesült nemzeteknek olyan gépezettel kell rendelkezni, amellyel le lehet fegyverezni és lefegyverzett állapotban tartani azokat, akik meg akarják zavarni a békét. Az egyesült nemzeteknek ezenkívül megfelelő gé- pezzettel kell rendelkezni a gazdasági hadviselés megakadályozására és a nemzetek közötti gazdasági béke elő- mozdítására. Valószínűen szükség lesz nemzetközi törvényszékre, azonkívül a vitás kérdések elintézése céljából valamilyen világtanács megteremté- sére. Ezuttal a tegteljesebb mérték- ben biztosítani kell, hogy megbüntet- sék azokat a vezető személyiségeket, akik vétkesekévé váltak és hogy vala- mennyi legyőzött nemzet el is ismer- je vereségét. Szükséges lesz majd az is, hogy felügyeletet gyakoroljanak a német és japán iskolarendszer fölött. Végül hangoztatta, hogy a közös alap, amelyen az egész világ lakossága egyesülhet, a dolgozó osztályok bizto- sítása a denresszió és a háboru ellen.

Rendkívüli kemény harc folyik a keleti arcvonal déli szakaszán

Berlin. (Bud. Tud.): A déloroszor- szági hatalmas küzdelemről aránylag még mindig szűkszavú hírek érkeznek. Illetékes helyen nem adnak részletesebb helymegjelöléseket, annyi azonban meg- állapítható, hogy rendkívül kemény a harc és a közeljövőben nem is számíta- nak ellanyhulásra. Az orosz tél teljes szigorúságával beköszöntött. A szovjet támadás célját német katonai körök egyrészt az északkaukázusi terület vis- szafoglalásában látják. E céljukat a bol- sevisták a rosztovi kulcsállás ellen in- tézendő támadásokkal szeretnék elérni. További céljuk az Ukrajnába való be- törés, különösen pedig a Donec ipari

vidékére való behatolás. A különböző szovjet támadásoknak, mint német kö- rökben mondják, nyilván ebben van a belső hadműveleti összefüggésük. A szovjet erőfeszítései a jelek szerint rö- viddel karácsony előtt érték el tető- pontjukat. Rákövetkező napokban azon- ban a németek is megmozdultak és tá- madásokat kezdtek, amelyek a Don nagy kanyarulatában több helység vis- szafoglalásával és tekintélyes szovjet csapatok bekerítésével jártak. Tájéko- zott körök már is az eddigi védekezés- ből a támadásba való átmenetről be- számolnak.

Rzsevnél is erős német támadás indult meg

A Pest írja: Zürichből érkezett je- lentés szerint a keleti harctérről érke- zett legújabb jelentések arról számolnak be, hogy hétfőtől a Don középső vidé- kenként jelentős német erők nagy ta- madást kezdtek erős légitrajok segítségével.

Másik erős német támadást a Rzsev környéki szakaszról jelentenek, ahol a német páncélosok széles arcvonalon be- törtek az ellenség állásait. A Kaukázus- ban felves hóviharak között támadások és a támadások váltakoznak.

Veszedelemes kommunistát tettek ártalmatlanná Finnországban

Helsinki-ből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Helsinki kör- nyékén egy tispurjai villában a rend- őrségnek kölcsönös lövöldözés után si- került letartóztatni egy veszedelemes kommunistát, névszerint Poystit, aki házául szovjet ejtőernyősöknek bocsátot- ta rendelkezése. Vele együtt a rendő-

ség több ejtőernyőst is kézrekerített. Amikor a rendőrök be akarták szállíta- ni az őrszobába, Poystit több lövést adott le hirtelen előrántott revolveré- ből. Egy rendőrt agyonlőtt, három megsebesített. A rendőrök viszonzták a tüzet és végül letérítették Poystit, aki kivétel nélkül később behatolt sérülésébe.

Amerikának Giraud is jó Darlan helyett

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Hull külügyminiszter, washingtoni jelentés- szerint kijelentette, hogy teljes mé- rétkben osztja Eisenhower tábornok nyilatkozatát, Giraud tábornoknak

Darian utódává történi kinevezése te- kintetében. Hull hangoztatta, hogy nyomatékkal kíván csatlakozni Eisen- hower kijelentéséhez és a maga ne- vében is megelégedésének kíván ki- fejezést adni a kinevezés felett.

Hét hónapi börtönre ítelt a törvényszék egy kegyetlen anyát

Nagyvárad. Erdei Anna három gyermeke szalárdi asszonynak törvénytelenen kivüli gyermeke született. Az asszony folyó év április 3-án, miután megszülte a magzatot, elhatározta, hogy az újszülöttet megöli és ezzel szándékkal a közeli Kanális folyóhoz mejt a gyermeket a vízbe dobta. A víz a gyermeket 20 nap múlva partra tette, majd a bevezetett csendőri nyomozás megállapította a kegyetlen anya személyazonosságát Erdei Anna személyében. Az ügyet hétfőn tárgyalta a nagyvárad törvényszék büntetőtanácsa, amely a gyermekgyilkos asszonyt az enyhítő körülmények figyelembevételénél is jogerősen hét hónapi börtönre ítélte.

Súlyos testisértésért 100 pengőre ítélik egy vigyázatlan soffort

Nagyvárad. Németh István hegyközségi gépkocsivezető ez év január 16-án, az országúton, Várad felé vezette kocsiját, miközben az úton három takarmánnyal megrakott szánnal találkozott. Németh ügyetlenül tért ki és Balázs Sándor hegyközségi gazdálkodót a szánnal együtt az árokba borította, aminek következtében a gazda olyan súlyos tüdőzúzdást szenvedett, hogy 33 napig munkaképtelen maradt.

A vigyázatlan gépkocsivezető ellen megindult az eljárás és most vonta felelősségre a nagyvárad törvényszék, amely tekintettel a vállott családos voltára és egyéb enyhítő körülményre, súlyos testisértés vétségéért 100 pengő pénzbüntetésre és 14 pengő orvosi költség megtérítésére ítélte jogerősen.

Még ujév előtt kinevezi a polgármester az üzemi tisztviselőket

Szociális szempontokat tartanak szem előtt a kinevezéseknél

Nagyvárad. Saját tud. Kedden délelőtt dr. Soós István polgármester elnöklétével ülést tartott az üzemigazgatóság. A belügyminisztérium még karácsony előtt elküldötte az üzemi-státust azzal az utasítással, hogy az abban foglaltakat hajtsák végre és a kinevezéseket a polgármester még új év előtt végezze el.

Az ülésen több fontos pontot érintettek le.

1. Ahol nincs még a kellő képzés, de hosszú szolgálati idővel rendelkezik, ott kérni fogják a belügyminisztériumot, hogy tekintsen el a képzéstől.

2. Ahol kevés hiányzik a képzés megszerzésétől, ott lehetőséget adnak annak megszerzésére.

3. Akik a státusba nem kerültek bele, azokat sem bocsátja el a város, hanem a közéletben és más ügyez-

tályoknál helyezi el.

4. Azok a tisztviselők, akik magasabb státusba való kinevezésükre hosszabb szolgálati idejük után igényt tarthatnak, kérhetik rangsorjavításukat.

Külön figyelemmel volt az üzemigazgatóság a kinevezéseknél a szociális szempontokra és a családok, valamint a többgyermekes alkalmazottak közül senki sem került az utcára.

A státus tárgyalása után foglalkozott az ülés a kéményseprő-kerületek beosztásával és a kéményseprő-szabályrendelettel. Ugy határoztak, hogy a város megtartja az olasz-i kerületet, a többi pedig a kijelölteknek szétosztja. Elhatározták ezenkívül, hogy a kéményseprő mestereknek átadják az üzemi szármokot, azok viszont átveszik a kéményseprő segédekét.

Megváltozik a rendelési idő a tüdőbeteggondozó intézetben

Kik jogosultak az intézetnél ingyenes orvosi rendelésre?

Nagyvárad. Saját tud. A nagyvárad m. kir. állami Tüdőbeteggondozó Intézetnél január 1-től kezdve megváltozik a rendelési idők beosztása. A változással kapcsolatban megkérdeztük dr. Roskopf Béla igazgató-őorvosot, az intézet vezetőorvosát, aki érdeklődésünkre a következőket mondotta: A változás január elsején kezdődik. Az új ren-

delési órák a következők: hétfő, szerda, péntek reggel 8 órától délután 2 óráig. Kedden, csütörtökön déli 12 órától délután fél 5 óráig. Szombaton délelőtt 11 órától délután 2 óráig.

Légmellkezelés kizárólag hétfőn, szerdán és pénteken van. Csoportos időszaki ellenőrző vizsgálatok úgynevezett szűrővizsgálatok csak az időpont előzetes megbeszélése alapján történhetnek. Megemlíthetem még, hogy az ingyenes orvosi rendelésre a következők jogosultak: szegényesű betegek Nagyvárad város és a központi járás területéről. Jogosultak továbbá az ugyanezen területen lakó OTL, MABI, MÁV, és Posta BB intézet betegek orvosi rendelésre.

Adományok az ujévi üdvözlések megváltása címén

A Nagyvárad és Vidéke Ipartestület lapunk útján közli a következőket: Felkérjük ipartestületünk tagjait, hogy az ujévi üdvözlések megváltása címén bármely csekély adományt az ipartestület elagott iparos tagjai, valamint a hadbavonult iparosok családtagjai felségélyezésére az ipartestület pénztárához eljuttatni sziveskedjenek. Ezen akciókhoz utólagosan még: Zagyai Mihály építőmester 10. Keitner Lajos építész 10. Szurmik István cukorkakészítő 2. Dombrovsky József mázó 3. Krammer címfestő 5. Rettenbacher Nándor üvegező 5. Tarján Gábor órász 5. Osváth Sándor cipész 2. Fancsek György 10 pengő adományoztak. Mely adományokért ezúton is fogadják hálás köszönetünket.

Vezetőség

Tíz estén szerepel Nagyváradon a kolozsvári opera együttese

Nagyvárad. Saját tud. Dr. Soós István polgármester és dr. Dalló Gyula kultúratanácsnok tárgyalásokat folytattak a kolozsvári Nemzeti Színház opera tagozatának vezetőivel a megállapodtak abban, hogy ebben a színiévben az opera tíz estén vendégszerepel a Szilgyeti Színházban. Február hónapban a *Pillangó kisasszony* és a *Sevillai borbély* szerepel a műsoron.

Körvadászat Oláhszentmiklóson

Nagyvárad. Saját tud. Dr. Péter Pál szolgabíró és Mikó Balázs főjegyző rendezésében igen eredményes körvadászat zajlott le Oláhszentmiklós határában. Az idei gyenge vadállomány ellenére is 189 darab nyúl került terítékre. A kifogástalan rendezési vadászatban 15 vadász vett részt és a legjobb eredményeket Jaskó-Sándor 20, Mikó Balázs 18, Konecz Demeter 15, dr. Péter Pál 14 és Mikó András 14 nyúlal érték el. Fel-tűnt, hogy a fiatal VII. gimnázista Mikó András milyen jól kezeli a vadászfegyvert.

Megkezdte a törvényszék a börtönkészlet elrejtők ügyének tárgyalását

Hat ügyvéd védi Weisz Farkast

Nagyvárad. Saját tud. Kedden délelőtt kezdte meg a nagyvárad törvényszék több árulrejtéssel vádolt nagyvárad lakos ügyének főtárgyalását. A vád szerint 1941. év folyamán Weisz Farkas és társai különféle félig nyers, félig kész és kikészített bőrökkel, amelyek zárólva voltak, árdragításra alkalmas módon üzérkedtek, illetve elrejtették és a forgalom elől visszatartották.

Az ügyet dr. Galetta egyebíró tárgyalja és kedd délig a vádlottak személyazonosságát megállapítását és néhány vádlott kihallgatását fejezte be a bíróság.

A védelmet hat ügyvéd látja el és tekintve a megidézett nagyszámú tanukat, ítélhetőzatalra esetleg csak szerdán kerül sor.

Új Guineába viszik az angolok az emigráns szerb csapatokat

Zágráb. (Bud. Tud.): Az itt megjelölt halálbüntetéssel való fenyegetéssel lenő *Neue Ordnung* című horvát heti-összegyűjtik és a forró égő alá viszik. lap jelenti, hogy a Közéleletre menő-ahol Új Guineában a japánok ellen kell kült volt jügozláv csapatokat az ango-harcolniok.

APOLLO Filmszínházban Csütörtökön ősbemutató

A velencei nemzetközi filmversenyen első díjjal kitüntetett magyar világfilm

Emberek a havason

Irtá: Nyírő József. — Rendezte: Szóts István.

Főszereplők: Görbe János, Szellay Alice, Binari József, Maklári Z.

Szerdán utoljára Titokzatos Sziám, és Karádi: Valahol Oroszországban

Belvárosi

Kedden utoljára

Péntek Rézi

A legmulatságosabb magyar bohózat. — Főszereplők: Turay Ida, Páger Antal, Erdélyi Mici, Rajnay, Vizváry Mariska, Gózon Gyula

Nagy szilveszteri kabaré

¾ 11 órai kezdettel, a színház művészeinek felléptével. Kacagató bohózatok, tánc, énekszámok, ötlet, humor!

Konferál: Nádassi Ernő

Jegyelővét mártól: 2 és 150 pengős egységárak!

Nagyszerű magyar vigjáték

Fűszer és csemege

és Karády kis filmje Tábori Levelező-lap

Szerdától a CASINOBAN

Kedden utoljára: Garszon lakás kiadó

Szilveszter napján öt előadást tartunk

3, 5, 7, 9 és 11 óra s kezdettel

Tovább folytatja a Szovjet esztelen vérpazarlását

A török sajtó valótlanoknak bélyegzi a szovjet hadijelentéseket

Ankarából jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: A Tasviri Rikar vezércikkében azt írja, hogy nehéz megítélni a keleti arcvonal déli részének helyzetét. A szovjet jelentések szerint a bolsevista hadsereg előnyomul. városokat foglal el és százezreivel keríti be a német és szövetséges katonákat. Megállapítja a lap, hogy a német hadvezetőség nem cáfolja ezeket a jelentéseket. E helyett eddigi módszeréhez híven, csendben készíti elő csapatmozdulatait. A Tasviri Rikar arra a megállapításra jut, hogyha a szovjet jelentések igazat mondanának, akkor a szovjet hadsereg már több fontos várost elfoglalt volna, a tengelyhaderőt pedig megvertnek kellene tekinteni. A tények ezzel szemben azt mutatják, hogy csak a tengelyellenes hírverés szokásos módszerével állunk szemben és a Szovjet téli támadása semmiféle eredménnyel nem járt.

Készenléti páncélos erőket bombáztak szét a német zuhanó-bombázók

Berlin. (MTI.) A nemzetközi tájékoztató iroda jelenti a keleti arcvonalról: A bolsevisták vasárnap a Volga és a Don között, valamint a Don-kanyarulatban folytatták támadásukat. Ismét rendkívül súlyos veszteségeket szenvedtek anélkül, hogy helyi kisebb jelentőségű eredményeken kívül mást elétek volna. A Volga és a Don között több zuhanóbombázószázad olyan hatásosan rombolt szét ellenséges páncélos készenléti erőket, hogy a 4. szovjet páncélos dandár támadása már a kezdetnél megrekedt és a szovjet hadvezetőség új erőkkel volt kénytelen a hiányokat pótolni. Azt a nagy bolsevista páncélos alakulatot, amely néhány nappal ezelőtt előretört a német állásokba és amelyet már vasárnap elvágtak összeköttetéseitől, most teljesen bezártak és szűk helyre szorítottak össze. Stalingrád területén vasárnap teljes nyugalom volt. A szovjet csapatok nem merészkedtek újabb támadásokra. A keleti arcvonal egyéb gyújtópontjairól meg kell említeni a Terek vidékén és Velikije Lukinál folyó harcokat.

Akadályozza a nagy hideg a szovjet támadásokat

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iroda a hétfői hadijelentés kiegészítéseképp közli: A Don középső szakaszán frissen harcba vetett kötelékek sok esetben 25 fokos hidegben az utóbbi napokban kisebb előretöréseket kíséreltek meg. Pillanatnyilag csak kisebb harci csoportok folytatnak helyi harcokat. Ezen a szakaszon a szovjet csapatokat sikerült több helyen visszavenni. A német és szövetséges légiő különösen a szovjet utánpótlásban okozott súlyos károkat. A hadsereg kötelékei megsemmisítették

az ellenség átszivárgott felderítő kötelékeit. A nagy doni kanyarulatban vasárnap az ellenség egyik bezárt csoportja megkísérelte felszakítani a bekerítő arcvonalat. Ezt a kísérletet meghiúsították és 15 szovjet páncélosit megsemmisítettünk.

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti: Tuniszban a tengelycsapatok tervszerűen folytatták hadműveleteiket. Közép-Tuniszban a degaulleista

csapatok támadási kísérleteit a tengelycsapatok könnyen visszaverték. A brit csapatok zöme a hegység mögött tartózkodik, amelynek hágói a tengelycsapatok tartják birtokukban. A légi tevékenység élénk volt. Brit repülőgépek Sfax városát támadták. Német repülőgépek jó eredménnyel támadták ellenséges csapatoszlopokat, vasutvonalakat és csapattáborokat.

Megélénkültek a japán légi-támadások

Tokió. (MTI.) A Német TI jelenti: A császári főhadiszállás közli, hogy japán vadászok 20 ellenséges repülőgépet harcra kényszerítettek Új-Georgia felett és 14 gépet lelőttek. A japán veszteség két gép.

Sanghaiból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Mint a Domei Iroda jelenti, japán repülőgépek Tuannanyi repülőtere ellen intézett második támadásuk alkalmával, negyven repülőgépet lelőttek, ötöt a földön pusztítottak el. Egy japán gép nem tért vissza. Tuannanyi júanban fekszik, Kunmingtól 200 kilométerre északnyugatra.

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti a Führer főhadiszállásáról. A véderő főparancsnoksága közli: A Terek vidékén a szovjet újabb támadásai omlottak össze. Német csapatok a Volga és a Don között, valamint a Don-kanyarulatban tegnap is sikeresen folytatták elhárító harcaikat és 59 ellenséges páncélos megsemmisítettek. Az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett a légitámadásokban, amelyeket a német és szövetséges légiő erők intéztek. A középső arcvonalszakaszon német csapatok helyi jellegű bolsevista támadásokat vertek vissza. Az Ilmentól délre a szovjet erők újabb támadásokat indítottak. Kemény harcokban visszavertük az ellenséget. A jeges-tengeri arcvonalon a német zuhanó bombázók megtámadták a Hiálsz-félszigeten lévő kikötőket és Murmanszkot. A támadások eredményesek voltak.

Libiában mindkét részről megélénkült a felderítő tevékenység. Tuniszban a tengelyerők visszaverték az ellenséges előőrsök helyi támadásait és ellentámadásokkal újabb teret nyertek. A légiő nagy kötelékei zuhanó és mély támadásban nagy veszteséget okoztak az ellenségnek.

Róma. (MTI.) A Stefani jelenti: Az olasz főhadiszállás 947. közleménye: A sirti arcvonalon fokozódott a felderítő osztagok tevékenysége. Tunisz szakaszán a tengelyerők visszaverték az ellenség helyi jellegű támadásait. Német vadászok egy ellenséges gépet lelőttek.

London elégedetlen Giraud kinevezésével

Eisenhower és a Fehér Ház nem áll szóba De Gaulle-al. De Gaulle Washingtonba utazik

Vichyből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti: A legközelebbi napokban újból megindulnak azok a szakértői megbeszélések, amelyeknek folytatását Lavalnak a Führer főhadiszállásán tett látogatása után jelentettek be. Még nem közölték, hogy kik vesznek részt e megbeszélésekben francia részről.

Sansebastianból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Hétfőn spanyol önkéntesek újabb csoportja indult el a keleti arcvonalra. Az önkénteseket ünnepélyesen bucsuztatták.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Az angol hírszolgálat jelenti, hogy hétfőn megbeszélés folyt le Eden és De Gaulle között.

Rómából jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: A londoni Times értesülése szerint Giraud tábornok különleges megbízatással Washingtonba küldte Bethouard tábornokot. Rövidesen Washingtonba érkezik De Gaulle tábornok is.

Londonban attól félnek, hogy Darlan hiába „halt meg“

Stockholm. (MTI.) Az Interinf jelenti: Egyes stockholmi körökben úgy tudják, hogy London és Washington között a karácsonyi ünnepek alatti megbeszélések folytak az észak-afrikai helyzetről. Londonban nem váltott ki nagy meglepetést Giraud hirtelen kinevezése. Londonban attól félnek, hogy Darlan hiába halt meg. Angol részről javaslatot tettek a De

Gaulle elnöklése mellett működő úgynevezett francia nemzeti bizottság székhelyének Londonból Algirba való áttételére. Amerikai körökben határozottan szembeszállnak ezzel a törekvéssel, mert De Gaulle személyét mind a Fehér Ház, mind Eisenhower tábornok főhadiszállása visszautasította.

Pétain megbélyegezte Giraud szereplését

Vichy. (MTI.) A Német TI jelenti: Pétain államfő nyilatkozatot adott ki, amelyben a legerélyesebben állást foglal az afrikai hitszegő francia katonákkal szemben. Azt állítják ezek a

hitszegők, — mondja nyilatkozatában — hogy velem egyetértésben, sőt utasításomra cselekedtek. Állításukat a leghatározottabban megcáfolom. Azt a parancsot adtam, hogy miu-

den támadásnak álljanak ellen. Harcolniuk kellett volna, de ezt nem tették, hanem adott szavuk megszegésével feláldozták Franciaország érdekeit. Giraudtól és mindazoktól, akik az ő parancsa alá helyezkednek, megtagadom azt a jogot, hogy nevemben beszéljenek és cselekedjenek.

Továbbra is fennáll az ellentét Anglia és Amerika között

Berlinből jelentik: (MTI) Illetékre német helyen tájékoztatásul közlik:

A Wilhelmstrasse állásfoglalását Darlan meggyilkolásával kapcsolatban abban a felfogásban lehet összefoglalni, hogy a gyilkosság semmiképp sem oldotta meg Anglia és az Egyesült Államok között Afrikában fennálló viszályt. Azok a kísérő körülmények, amelyek mellett a politikai büntényt végrehajtották, csak megerősítik azt a felfogást, hogy az Anglia és Amerika között fennálló politikai ellentét továbbra is megmaradt. Berlinben azt hiszik, hogy az Egyesült Államok az angol törekvésekkel szemben Giraud tábornokot játssza ki Darlan utódjaként.

Amszterdam. (MTI.) A Német TI jelenti: Az angol hírszolgálat jelenti, hogy hétfőn megbeszélés folyt le Eden és De Gaulle között.

Kereszténymagyar

keresztény

magyarnál vásárol

harminc százalékkal kell csökkenteni a szórakozóhelyek villamosáram fogyasztását

A hivatalos lap karácsonyi száma közli a miniszterelnök rendeletét, mely a háborús gazdálkodás érdekében kiadott villamos energia fogyasztást szabályozza. A rendelkezés értelmében a miniszter szabályozni fogja a közvilágításra felhasznált villamosáram mennyiségét, valamint szabályozza a nyilvános helyiségek energia fogyasztásának mértékét. Szállodák, vendéglők, kávéházak, étel- vagy italok kiszolgáltatására berendezett egyéb üzemek, bármilyen szórakozóhelyek, színház, mozi, hangversenyterem, egyesületi helyiség, klub, kaszinó, társaskör világítás céljából az iparügyi miniszter rendeletében megállapítandó egy-egy időszakban legfeljebb hetven százalékát használhatják fel annak az energiameennyiségnek, amelyet az alapfogyasztás időtartamának megfelelő időszakában világítás céljára felhasználtak.

Azt jelenti ez, hogy a múltban való fogyasztáshoz viszonyítva 30 százalékkal kell csökkenteni a villamos áramfogyasztást. Nagyvárad vonatkozásában ez a rendelkezés annál könnyebben keresztülvihető lesz, mert hiszen a múltban pompásan kivilágított nyilvános helyek nagyrésze kénytelen-kelletlen a takarékoskodás terejére lépett.

MAGYAR LAPOK

keresztény, szociális, népi

Magyarországért küzd

Olvassátok!

Öt amerikai repülőgép kényeszerleszállása Portugáliában

Lisszabon. (MTI) A Stefani jelenti: Portugália különböző helyein vasárnap öt amerikai repülőgép végzett kényeszerleszállást. A legénységet internáltak.

Nagyobb ellenőrzést a tojásárusoknál

Nagyvárad uriaaszony leleplezi egy tejárus lelkiismeretlenségét

Kaptuk az alábbi érdekes levelet: „Mélyen tisztelt Szerkesztő úr! Kérném lapjában alábbi soraim szíves közlését, melyek a közérdeket kívánnák szolgálni.

Sokszor felvetődött háziasszonyok között az a kérdés, hogyan lehetséges az, hogy a tejvizsgálások ellenére egyes tejesek néha szinte felháborítóan áttetsző színű — tejnek nem is nevezhető — tolyadékokat mérnek ki, amit a legjobb étvágyú gyerekek is egy-két korty lenyelése után undorral utasítanak vissza.

Ma délelőtt aztán magam győződhettem meg, hogyan játszik ki a magyar hatóságok éberségét, a szemben levő házba tejet hordó asszony — mint utóbb kiderült — Argyelán Tivadarné háji lakos egy kb. 5-6 literes kannából vizet töltött egy másikba s bent hagyott többi részére egy harmadik, nyilván érintetlen minőségűből mért rá. Miután puulás nélkül tudomásul

vette, hogy szemérmellen cselékdéneket szemtanuja is akadt — vilámgyorsan eltűnt az utcából. Sajnos nem volt alkalmam a rendőrszemmet értesíteni már.

Ezután szeretném a hatóság figyelmét felhívni, hogy talán nem veszne kárba a fáradozásuk, ha időnként megvizsgálják egy-egy utcában ácsorgó tejeskocsik tartalmát.

Nagyvárad, 1942. december 28.

Tisztelettel

Dr. KOROSVOLGYI LÁSZLÓNE Rimanóczy-utca 8. sz. a lakos.

A levél valóban minden figyelmet megérdemel. Meg kell akadályozni, hogy a háború lelkiismeretlen vámszedői visszaéljenek a lakosság kiszolgáltatottságával. Szigorúan meg kell törölni minden esetet, mert a közellátási miniszter szavai szerint hazaárulásnak számít a közszükségleti cikkekkel való minden visszaélés.

Hivatalos árjegyzék a textilnemüekről

Hová kell fordulni ártullépés esetében?

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Közellátási Hivatal a vásárlóközönség tájékoztatására egyes textilnemüek árát az alábbiakban közli: (Az első szám belföldi készítmény árát, a második szám külföldi készítmény árát jelzi. Ahol csak egy szám van, az belföldi árura vonatkozik.)

a) Gyapjúszövetek: sportszövet 30, 50 pengő, kamgarn 40, 70 pengő, átmeneti kabátiszövet 50, 80 pengő, télikabátiszövet 60, 100 pengő méterenként.

b) Pamutszövetek: lepedővászon 7, 20 pengő, chiffon 4, 8 50 pengő, flanel 5 50, 9 pengő, karton 5 pengő,

inlet 3 50, 11 70 pengő, kanavász 4 pengő méterenként.

c) Műselymek (csak belföldi ár): crep de chine 4 50, crep satin 6, georgette 4 50, ujjabélés 5 50 pengő méterenként.

A Közellátási Hivatal felhívja a közönség figyelmét arra, hogy az egyes kereskedők által a fentiekben megszabott árakat meghaladó felszámításokat a vételről kapott jegyzék és kis darab minta csatolásával jelentésk be Budapest 62-ik számú Postahivatal 545. sz. postafiók címre. A borítékra ráírandó, hogy „textiláru ellenőrzés.”

Fontos rendelkezéseket tartalmaz az OTI jogszabályokat módosító rendelet

Az új társadalombiztosítási rendelet nagy előnyöket jelent a hadbavonultaknak és hozzátartozóiknak

A Budapesti Közlöny egyik legutóbbi számában jelent meg a társadalombiztosítási jogszabályokat módosító kormányrendelet, amely a biztosított népesség ezéles rétegeit érdeklő igen fontos rendelkezéseket tartalmaz.

Legfontosabbak a hadbavonultakat érintő rendelkezések, amelyek minden vonalon jelentősen javítják a hadbavonultak és hozzátartozók szolgáltatásait.

A betegségi ellátás szempontjából leglényegesebb az a változás, hogy ezentúl a kötelezően biztosítottak hozzátartozói járulékfizetése nélkül, az önkéntes biztosítottak hozzátartozói pedig a járulékok felének megfizetése esetében mindaddig megkapják a betegségi segé-

lyeket, amíg a hadbavonult biztosított katonai szolgálatot teljesít.

Az öregségi és rokkantsági biztosításban a katonai szolgálat egész időtartama joggyarapító időnek fog számítani, ha a járulékokat erre az időre megfizetik. A járulékokat a hadbavonultak, illetőleg hozzátartozók három évi kamatmentes részletekben is megfizethetik. Ilyen esetben a katonai szolgálati ideje a nagyobb szolgáltatásra igényt ad akkor is, ha a megrokkanság vagy a halál még az utolsó részlet megfizetése előtt következik be. Ilyenkor a hátralevő tartozást az államkincstár fizeti meg a biztosító intézetnek.

A hadiözvegyek és hadiárvaik járadé-

kot akkor is kaphatnak, ha a biztosítottnak az előirt 200 hetes várakozási ideje helyett csak 100 hét tartamu várakozási ideje volt.

Nagy érdeklődés előzi meg a NAC Szilveszteri összejövetelét

Szilveszter estélyén a NAC műsoros összejövetelt rendez. Az érdeklődés olyan méreteket öltött, hogy ajánlatos megfelelő helyről előre gondoskodni. Eppen ezért ezuton is felhívja a vezetőség az érdeklődőket, hogy szerdán este 8 óráig lehet már csak asztalt foglalni a NAC szilveszteri multságára.

Evi 9080 liter tejet ad Magyarország legjobb tejelő tehene

Magyar tarkatehén vitte el a pálmát az idegen fajtájuk mellett

Az országos törzskönyvelő bizottság idén is megrendezte a szokásos tejelési és tenyésztési versenyt. Örömmel állapította meg, hogy a súlyos takarmányozási gondok ellenére a gazdaságok a szarvasmarhatenyésztés és a tejtermelés terén továbbra is szép eredményeket értek el. A verseny eredményeként Magyarország legjobb tejelő uradalmi tehene címét a Nagypál martonfai tenyésztésében lévő Zsófi nevű magyar tarkatehén nyerte el, amely 9080 liter tejet adott egy év alatt, 34 kg. tejszirhozammal. A második helyre került az állami ménesebirtok mezőhegyesi tenyésztésének Emő nevű szimentháli tehene 9027 liter tejhozammal és 309 kg. tejszírral. A harmadik legjobb uradalmi tehén herceg Esterházi Pál földvári tenyésztésében található, amely 8511 liter tejet adott, 297,5 kg. tejszírral. Az ország legjobb tejelő kis tehene Tengelic József rábacsanaki kistényesztő Virág nevű szimentháli tehene 8666 liter tejhozammal. Az ország legnagyobb tejszirhozamu tehene a Magyar Tudományos Akadémia bátyai tenyésztésének Csipke nevű magyar tehene, amely 351,9 kg. tejszírt adott. A legutóbbi öt év átlagában a legjobban tejelő tehén az állami ménesebirtok mezőhegyesi tenyésztésének Tündér nevű szimentháli tehene volt, amely öt év alatt 40,985 liter tejet adott, 1471 kg. tejszírral. Második helyre került Esterházi Pál herceg tenyésztésének Belfa nevű tehene, amely öt év alatt 36,735 liter tejet termelt. Az ország legnagyobb életteljesítményű elit tehene a karcagi mezőgazdasági szakiskola Almás nevű tehene, amely eddig 70,070 liter tejet adott, 2387,5 tejszirhozammal. Elbírálták a legjobban tejelő juhtenyésztéseket is. Az ország legjobb tejelő juhnyája-Károlyi István gróf fel-sőgyői uradalmában van, amely átlag 102,3 liter tejet ad. Itt található a legjobban tejelő anyajuh, 170,5 liter tejhozammal. (Magy. Tud.)

Nagyvárad térképe

fekete nyomással P. 1-50

kapható a MAGYAR LAPOK kiadóhivatalában

Amerika és Anglia világuralmi vetélkedése

Írta: Polyák István

Aki eddig csak propagandaszólamokat tartotta az amerikai világuralmi törekvések emlégetését, azt alaposan meglepetéskeltő Roosevelt bejelentése a nemrég megszállott néger köztársaság, Liberia sorsáról, Roosevelt most már a látszatok megőrzését sem tartja fontosnak. Kimondotta, hogy Libéria, a fekete operett-köztársaság mostantól kezdve az Egyesült Államok gyarmata.

Még inkább megütöztetést kelthetett Darlan meggyilkolása, illetve a gyilkosság oka, a mögötte rejlő angol-amerikai ellentét. Ma már senki sem mondhatja, hogy ez az ellentét az „elenséges” propaganda szüleménye, mert egy nyíltan elkövetett politikai gyilkosság elég bizonyíték. A gyilkosság nyomán megindult tárgyalások, francia tábornokok jelenléte Washingtonban, mind arra engednek következtetni, hogy az említett ellentét sokkal mélyebb és komolyabb, mint azt eddig hitték.

Azonban még ilyen bizonyítékok mellett is akadnak a másik oldalra optimizálók. Háború van — mondják ezek — s a háborúban sok mindent meg kell érteni. Így például az az sem kell nagyon felháborodni és megütöztetni, ha stratégiai okokból államokat, szigeteket, gyarmatokat szállnak meg, foglalnak le, vagy vesznek bérbe. A háborút mindig békekötések, szerződések, egy szóval általános rendezések szokták követni, amikor a háború alatt történetek jövateszik, vagy véglegesítik. Egy darabig így magyarázták meg maguknak Libéria megszállását is azok, akiket valóságilag megbabonázott Roosevelt egyénisége s az általa képviselt célkitűzések „nagygyűrtű önzetlensége”.

Még Darlan meggyilkolására is találnak alkalmas kádenciát, mondván, hogy a becsüvés tábornagyot vetélytársai tétették el láb alól. Azonban kár ezekre a szép kifogásokra több szót vesztegetni. Bárhogyan is nézzük a dolgokat, ez a mostani háború éppen az Egyesült Államok tekintetében mind jobban a ragadozás és szemérmetlen hódítás képét kezdi magára oltani. Ezt a tényt lehet szébben is megfogalmazni, azonban lényegében sohasem fog megváltozni.

A nagy világbirodalmak összekovácsolása, megszervezése mindig az adott történelmi korszak jellegéhez igazodott. A nagy spanyol és portugál gyarmatosítók kitérték hazájuk zászlóját a felfedezett földön, aranyat és mészbebeli kincseket kerestek, az óslakosságot pedig irtották, vagy rábították a hithirdetők. Ha vita támadt közöttük, akkor a pápához mentek igazságért s a pápa a földgömbön húzta meg a választóvonalat, anélkül, hogy tudta volna: milyen „gazdasági” kincseket és lehetőségeket kínál fel a réjtelmes és titokzatos tengerentúli földek színe és méhe.

Az angol kereskedők és kalandorok már tovább mentek és felmérték a kiszemelt föld minden lehetőségét — jövőbelátó szemmel is. Bekapcsolták a leggazdagabb földrészeket az angol gazdasági vérkeringésbe s ezzel politikai, katonai értékke és érdekeltté avattak minden megszerzett területet. Kétségtelenül egyedülálló tehetséggel, leleményességgel és előrelá-

tással építették, javították, erősítették azt a hatalmas szervezetet, amely a maga elsősorban gazdasági, s csak azután politikai, katonai és legutolsó sorban kulturális egységében, az érdekek mindent behálózó bonyolult rendszerével a világtörténelem egyik legimponánsabb képződménye — volt. Igen, csak volt. Mert ma már az angol világbirodalom visszavonhatatlanul széthullóban van és új világhatalmak körvonalai bontakoznak ki a legfrissebb események még zavaros, de már is szokatlanul határozott horizontján.

Egyik történetírónk, aki a legújabb korról megírt összefoglaló művében a múlt század végén kialakult „partatlansággal” feltűnően forró és érzelmes vallomást tesz a liberális kapitalista és demokráta rend mellett, 1937-ben megjelent könyvében még ezt írhatta Angolországról:

„A békekötések óta eltelt másfél évtized eredményei igen nagyok (már t. i. Angolországban. Szerk.) Rendezték az ir kérdést, megalakult a brit Commonwealth, leküzdötte Nagybritannia az 1931-i súlyos pénzügyi válságot. Mindezt végre tudta hajtani régi, kipróbált történelmi intézményeinek a keretében; a fasizmus, a bolszevizmus, a hitlerizmus az angol közgondolkodásra nem gyakoroltak hatást. Hanyatló, széthulló birodalom-e az angol és mi lesz az angol birodalommal? Ezt a kérdést külföldön, meg Angolországban is sokszor felvetették az elmúlt esztendő folyamán. Felvetették azzal a nagy átalakulással kapcsolatban, mely 1926-ban ment végbe (1926 november 23-án befejeződött a világbirodalmi konferencia amelyen kimondották a Commonwealth megalakulását. Szerk.) Vajjon nem a széthullás mozdítja-e elő a dominiumoknak az anyaországgal való egyenjogosítása, nem támad-e fel valami partikuláris áramlat és a hat tagból álló birodalmat szétzaggatja? Az bizonyos hogy az angol anyaország belül erős, régi, kipróbált demokratikus berendezéseit nem kezdte ki az idő s a divatos kollektivisták áramlataival szemben Nagybritannia ma, Franciaországgal együtt, a polgári demokrácia, az egyéni szabadság legszilárdabb mentővárá.”

Amit illusztris történetírónk 1937-ben csak úgy félvállról megkérdézett, hogy feleletképpen elmondhassa nagy vallomását a polgári demokráciáról és az azokban uralkodó egyéni szabadságokról, az ma már nem is kérdés. Ot év alatt az egyik „legszilárdabb” mentővárból, Franciaországból a megsemmisülés szélén álló állam és nemzet lett. A másik szilárd mentővár alapjai is inognak. „Partikuláris áramlatok” keletkeztek és háború, sőt

akármennyire titkolják, társadalmi válság is gyötéri a nagy világbirodalom testét. Az angol királyi korona tekintélye egészen aláhanyatlótt és inkább a háborús erőfeszítés tartja még össze a dominionokat az anyaországgal, bár a dominionok elég, leplezetlenül üzik a független, vagy Amerikához húzó politikát, nem beszélve arról, hogy egyiket-másikat a felkelő nap birodalma ma már egészen komolyan fenyegeti.

Mindazonáltal ma már megállapítható, hogy az angol világbirodalom kialakulása, virágzása érdekes és egyedülálló jelensége volt a történelemnek. A most reánk köszöntő kor már nem egy világuralomnak, hanem több vezető nagyhatalomnak lesz a kora. Talán éppen ez rejti magában az elkövetkező nagy bonyodalmak magvát, de addig is az új hatalmi viszonyok kialakulásának küzdelmi, forrongásai fogják meghatározni az eseményeket.

Az Egyesült Államok beavatkozása az előző világháborúban sem volt önzetlen cselekedet. Eltekintve a szövetségeseknek folyósított kölcsönöktől és a sokat hangzóztatott angolszász szolidaritástól, Wilson hajójának vitorláit az izmos és egyre fokozódó lendülettel fejlődő új világhatalom erejének és kifelé is megmutatkozó akaró hatalmának tudata is fűfűtötte. Ami azóta odaát történt, tudatos imperialista politika és világgazdasági terjeszkedés volt. Anglia jövőjét éppen az angolszász öccs itéli meg legborúlátóbban, amikor teljesen felkészült szerepe átvételére. Az átvétel már meg is kezdődött s mi tagadás, elég lapzsi, mohó és kíméletlen módszerekkel folyik az angol világbirodalom felszámolása. Ezért nem lehet megütöztetni azon, hogy Libériát amerikai gyarmatnak nyilvánították a newyorki Harlem néger piriáinak a szájába adott ál-Monroe szövegekkel, s az is egészen természetes, hogy Dakarkarban amerikai katonák szálltak partra, a durva valóságra ébredő angolok pedig eltétek a láb alól Darlant, az amerikaiaknak felkínálkozott francia árulót, s közben Wallace USA-alelnök világuralmi tervekkel védelje meg Japánt és Németországot.

A világ mindenestire még érdekes jelenségeknek lesz tanuja. Ebben a világmérkőzésben sok furcsa fordulatot fogunk még megélni s bizony nem tudjuk, hogy mindenki azzal végzi-e be háborúját, akivel elkezdte?

Zártkörű Szilveszter-est a MAV. alműhely nagytermében

Nagyváradi. Saját tud. A Nagyváradi MAV. „Turul” Dal- és Onképző Egyesület ez évben is nagy Szilveszter-estet rendez, mellyel a nagy vasutas-család és annak ismerőseit akarja kedélyes és szolidan vidám szórakozással az öcsztendőből elbúcsúztatni. Szerepelnek a legjobb vasutas műkedvelők, ének-, magán- és tánczármaikkal. Ez alkalommal lép föl a fővárosi Schröder Béla is bűvészmutatványával. A műsor ismertetésére még visszatérünk.

Az est szigorúan zártkörű, ezért már most fölkérjük a vendégeket, hogy a részvételiüket, mert csak a meghívó fölmutatásával lehet belépni. Meghívót az alműhely főnökségéül lehet igényelni. Telefon 15-59. Záróéjféltől 1 óra.

AZ ESKÜ

Írta: Fiedler István püspök

Lehet-e család kölcsönös bizalom, megbízhatóság nélkül? Lehet-e ország, társadalom hűség, megbízhatóság nélkül? Lehet-e hadsereg fegyelem és megbízhatóság nélkül? Mindenki elvárja tőlünk, hogy ne hazudjunk. Mi is elvárjuk mindenkitől, hogy ne hazudjék, ne csaljon.

Hogy az emberek jobban megbízzanak bennünk, Istent hívjuk segítségül és tanúnak, hogy igazat mondunk és ígértünket megtartjuk. Sőt, hogy még jobban megerősítsük az Ur Istenre való hivatkozásunkat, az Isten büntető igazságszolgáltatását szolgálhatjuk ki magunkat, mikor azt mondjuk: „Isten engem úgy segít len!”

Minden katonától esküt kíván a haza. Az a katona, ki a zászlóra tett esküjét megszerzi a háborúban, azonnal halállal büntethető, hétébén súlyos büntetést mérnek rá, de mindenkor közmegegyezés tárgya.

Esküt tesznek a hivatalnokok, az orvosok, ügyvédek, a miniszterek, az uralkodók. Esküt tesznek a papok, tanárok, tanítók.

Esküvel fogadják a hűséget a házastársak az oltárnál. Eskü tartja a társadalmat, az országot rendben. Ielkúsmo- retben, igazságszolgáltatásban, megbízhatóságban. Az eskü így kezdődik: Esküszöm az élő Istenre. Befejező szava: Isten engem úgy segít len! Aki nem hisz Istenben, aki nem fél Istentől, aki nem szereti Istent, annak esküjében nem bízunk.

Minden nép — még a pogány népek is, — az esküt szent dolognak tekintették. A hamis esküvést, az esküszegést súlyos bűnnek tekintették minden

időben, melyet az Ur Isten igen gyó- rón már itt a földön feltűnően megbün- tet. Súlyos bűn Isten ellen, ha a végtelen szent Istenre hivatkozunk és azt nem tartjuk meg, vagy hazudunk!

Boldogtalan gyermekek, ha azt kell tudniok szüleikről, hogy esküszegők. Szerencsétlen ország, melynek polgárai esküszegők, vagy hamisan esküsznek. Borzalom volna gondolni arra, hogy katonánk nem tartják meg esküjüket.

A világtörténelemben sok példa ismeretes, hogy az esküszegés borzalmas következményekkel jár. Az utolsó orosz cárr szüleinek második fia volt. Bátyjával, a trónörökösével egy alkalommal összekülönbözött, a két herceg dulakodni kezdett, dulakodás közben a trónörökös öly szerencsétlenül esett el, hogy helyő sérvülést szenvedett, melyeköl betegeskedni kezdett, egy év múlva meghalt. Az öreg cárr és neje nem tartották a második fiút a cári trónra alkalmasnak, mikor a cárr örege halálának közöledését. Miklós fiát, a trónörökösöt arra kötelezte, hogy esküvel ígérje meg, hogy amint öccse nagykorú lesz, le fog mondani a trónról. Miklós megesküvött, de esküjét nem tartotta meg. Miklós szerencsétlen császár volt. Linak uralkodása csak hat évig tartott az oroszoknak, de egész Európának. Mert esküszegő volt, ezért kellett így meghalnia, hogy aryonverték telességével és gyermekeivel.

A magyar ember. Magyarországnak Szent Mária országának minden fia tartja tisztelőben az esküt. Esküszegő és hamisan esküvő magyar no lenne! Az esküszegők, a hamisan esküvők átkozottak az országra!

Megjelent Nagyvárad lakásbérleti szabályrendelete

Mire terjed ki a szabályrendelet? Hogyan kell kötni szerződést?

(Tizenhatodik közlemény)

(2) Ha ipari vagy kereskedelmi célra vagy gyógyszerár vagy mozgófénykép-üzem céljára éves bérletként bérelt helyiség bérlete a felmondás időpontjában határozatlan időtartamu és ugyanezen felek vagy jogutódai között legalább tíz év óta áll fenn, a bérbeadó a bérletet, ha az évi bérösszeg 2000 pengőnél kevesebb, egy évre, ha pedig az évi bérösszeg 2000 pengő vagy ennél több, másfél évre mondhatja fel. E rendelkezés szempontjából a bérleményt magában foglaló ingatlan tulajdonában bármily címen — árverésen kívül — beállott változás esetében az új tulajdonost a bérbeadó jogutódjának kell tekinteni.

(3) Az éves bérletet — kivéve a kizárólag raktározás céljára szolgáló helyiség és a háztelek bérletét — a februári évnegyedre rendes felmondással megszüntetni nem lehet.

(4) A bérbeadó a havi bérletet rendes felmondással legkésőbb a hónap 1. napján ugyanannak a hónapnak 15. napjára, vagy legkésőbb a hónap 15. napján ugyanannak a hónapnak utolsó napjára megszüntetheti meg.

(5) Az előző bekezdések rendelkezéseivel ellenkező megállapodás semmis.

(6) Az (1), (2) és (3) bekezdésekben foglalt rendelkezések nem korlátozzák a bérbeadót a rendes felmondásban:

a) ha a bérlő ellen jogerősen esődöt nyitottak, vagy ellene jogerősen kényszerfelszámítási eljárást rendeltek el;

b) ha a bérlemény területén levő ingókra a bérlő ellen vezetett végrehajtás során árverést foganatosítottak;

c) egy bérlő részéről bérelt több bérlemény rendes felmondásának ideje.

Egységes bérlet.

49. §.

(1) Ha a bérlő ugyanabban az épületben éves bérletként két vagy több önálló bérleményt határozatlan időre bérel és ezeknek a bérleményeknek rendes felmondási ideje nem egyenlő, valamennyi bérlemény tekintetében a hosszabb felmondási idő érvényes. Ha azonban a bérlemények bérleti tartama részben határozott, részben határozatlan és a bérleteket nem egyesítik, a határozott tartamu bérlet megszüntetésére a szerződés, a határozatlan tartamu bérlet rendes felmondási ideje pedig a 47. §. vonatkozó rendelkezése irányadó.

(2) Ha az ugyanabban az épületben határozatlan időre éves bérletként bérelt több bérlemény bérlet egy összegben állapították meg, egységes bérlet létesül és az ily bérlet rendes felmondási ideje tekintetében az együttes egész bérösszeg irányadó.

(3) Egységes bérlet keletkezik akkor is, ha a bérleményt más helyiséggel bővítik ki. Ha ebben az esetben az egyik bérlemény határozott tartamu, az egész bérlemény bérletét határozott tartamu bérletnek kell tekinteni.

A rendkívüli felmondás

50. §.

(1) A bérbeadó a határozott vagy határozatlan tartamu bérletet a 6., 9., 32., 38. és 43. §-okban megállapított eseteken felül rendkívüli felmondással megszüntetheti:

a) ha a bérlő a bérletet a bér fizetésére megállapított idő alatt nem fizeti meg;

b) ha a bérlő vagy hozzátartozója a bérbeadót vagy hozzátartozóját vagy a ház valamely lakóját súlyosan sérti vagy tühetetlen vagy megbotránkozató magaviseletet tanúsít.

(2) A bérlő a bérletet rendkívüli felmondással megszüntetheti, ha a bérbeadó vagy hozzátartozója vagy házkezelője vagy más meghatalmazottja vagy a házfelügyelő a bérletit vagy hozzátartozóját súlyosan megsérti.

(3) Az előző bekezdések értelmében gyakorolható rendkívüli felmondással meg lehet szüntetni:

a) az éves bérletet legkésőbb a bérbeadó harmadik hónapja 15. napjának déli 12 órájáig bármikor ugyanannak a bérbeadónak végére, tekintet nélkül arra, hogy mennyi a bérlet rendes felmondási ideje;

b) a havi bérletet bármikor 8 napra;

c) a nyári lakás bérletét bármikor 8 napra;

d) kizárólag raktározás céljára három hónapra bérelt helyiség és a háztelek bérletét bármikor 15 napra.

(4) A (3) bekezdés a) pontjának esetében a rendkívüli felmondás már az első bérbeadónak végére és a februári bérbeadónak is szólhat.

(5) Éves bérletnél az (1) bekezdés a) pontja esetében a rendkívüli felmondási jogot a bérbeadó abban az esetben is gyakorolhatja, ha a fennálló hátralék valamelyik előző bérbeadón keletkezett. A bérbeadó jogosult a bérlő által bér címén teljesített fizetést elsősorban a hátralék törlesztésére fordítani akkor is, ha a bérlő rendelkezése ezzel ellentéző.

A rendkívüli felmondásban meg kell jelölni a felmondás alapjául szolgáló okot.

Rögtöni hatályu felmondás.

51. §.

(1) A határozott vagy határozatlan tartamu bérlet rögtöni hatályu felmondásának csak a szabályrendelet 23., 30., 31., 34., 35., 38. és 39. §-aiban megállapított esetekben van helye.

(2) A rögtöni hatályu felmondás jogával csak az arra alapul szolgáló ok tudomására jutásától számított 8 napon belül lehet élni.

(4) A rögtöni hatályu felmondásban meg kell jelölni a felmondás alapjául szolgáló okot.

A felmondás módja.

52. §.

Felmondani magánúton, kir. járásbíróság útján (1911: I. t.-c. 621. §.) vagy kir. közjegyző útján (1911: I. t.-c. 637. §.) lehet.

Rádiók, kerékpár részletre Pálffy J. KUHNE le-
varrónép kapható rakat
Mussolini-t. r. 16
Telefon 15-24.

Megállapították a mézeskalács árát

9 pengő a legdrágább sütemény kilója

Nagyvárad thj. város polgármestere 10674—1942. k. é. szám. alatt az alábbi hirdetményt adta ki: A m. kir. Közellátásügyi Miniszteriumnak 163.700—1942. K. M. számú rendelete alapján a mézeskalács-sütemények és mézeskalács ipari készítmények árának megállapítására vonatkozólag a következőket hozom a város közönségének tudomására:

Azoknak a mézeskalács süteményeknek és mézeskalács ipari készítményeknek a fogyasztók részére történő eladásánál amelyek a fenti rendelet 1. §-ában megállapított mennyiségű nyersanyag felhasználásával készültek, legfeljebb az alábbi árak számíthatók:

A készítmény megnevezése I. és II. csoportba sorolt üzemeknél kg.-ként.

1. Cukrozott mézeskalács	5.40	4.80
2. Tojásos mézeskalács	5.50	5.—
3. Gyümölcszettel töltött mézeskalács	6.50	6.—
4. Gyümölcsös mézeskalács	6.50	5.80
5. Vagdalt mézeskalács	6.50	5.80
6. Mézes sütemény és mézestányér	6.50	5.80
7. Mandulás, mazsolás-gyümölcsös mézeskalács	8.—	7.20
8. Nürnbergi mézeskalács	9.—	8.—
9. Úgynevezett „édesesók”	4.—	3.50

Cellofanpapírra csomagolt árnál a megállapított áron felül csomagonként felszámítható ártöbblet:

5 dkgr.-os csomagnál 4, 10 dkgr.-osnál 6, 15 dkgr.-osnál 8, 20 dkgr.-osnál

40, 25 dkgr.-osnál 12 fillér.

Ennek a rendeletnek a hatálybalépése után általában legfeljebb a II. csoportba sorozott üzemekre nézve megállapított árak számíthatók. Az üzemek első csoportjára megállapított árakat csak azok a mézeskalács-készítők (üzemek) számíthatják, akiknek erre a területileg illetékes ipar-testületük javaslata alapján a közellátásügyi miniszter engedélyt ad.

Viszonteladó kereskedők részére történő eladásnál a megállapított fogyasztói árakból legalább 20 százalék engedményt kell adni.

Viszonteladó kereskedők eladási ára nem haladhatja meg azt a fogyasztói árat, amelynek felszámítására az a mézeskalács-készítő jogosult, akitől a mézeskalács-készítményt vásárolták.

Mindazok a mézeskalács-készítők, akik a fent felsorolt mézeskalácsokat készítik, kötelesek a gyártásnál felhasználandó nyersanyagokról raktárkönyvet vezetni és abba a változások (nyersanyagbeszerzéseket és napi nyersanyagfelhasználásokat) időbeli sorrendben bejegyezni. Kötelesek továbbá az üzemi napi teljesítményéről termelési naplót vezetni.

Ez a rendelet 1942. december hó 19. napján lép hatályba.

Nagyvárad, 1942. december 22.

Dr. Soós István, s. k. polgármester.

Osszeégett és meghalt egy ötéves kisleány karácsony estéjén

A kályhából kipa tanó szikra gyújtotta meg ruháját

Barátkáról jelentik: Szomorú karácsonyestéje volt a barátkaí Banca családnak. Karácsony estét ünnepelni készült a kis család. A szobában jól befűtötték a kis kályhát. Amíg a szülők kint foglalatoskodtak, a szobában játszó öt éves Virág nevezetű kisleány a kályha közelébe húzódott. A kályhából szerencsétlenségre szikra pattant ki és meggyújtotta a kisleány ruháját. Az ötéves gyermek tetetelen volt a tüzzel szemben. Sikoltozására a szülők berohantak és pokrócokkal, kezükkel igyekeztek eloltani a lobogó lánggal égő ruhákat. Az égő ruha eloltása után a gyermek eszméletlenül maradt a szülők karjai között. Azonnal értesítették a mentőket, akik kiszálltak és első segélybe részesítették, azonban a gyermek menthetetlen volt, mert második és harmad foku égési sebeket szenvedett.

Az esetet jelentették az ügyészségnek, amely elrendelte a vizsgálatot, hogy a halálesetet esetleg kit terhel a felelősség. A csendőrség jelentése után fogja kiadni az ügyészség a temetési engedélyt.

SPORT

A Debreceni EAC nyerte a karácsonyi asztalitenisz-körmérvkőzést

Mint már jelentetük karácsony másodnapján és vasárnap az NSE rendezésében asztalitenisz körmérkőzést játszottak a Kolping-Egyetértés és a DEAC bevonásával. Asztaliteniszzőink kitűnő rendezésben igen nyújtott mutattak be, s minden remény meg van rá, hogy ilyen jól sikerült verseny után a jövőben még jobban felfigyel közönségünk erre a szép sportra.

A verseny eredményei következő képpen alakultak:

Szombat:

NSE (Szokol, Dudás, Bereczky)—Kolping-Egyetértés (Sambri I, Sambri II, Biró) 5:2. Kolping—NSE B 5:1.

Vasárnap:

DBAC (Gyöngyössy, Németh, Miklós)—NSE 5:3. DEAC—Kolping 5:0.

Férfi egyes:

I. Gyöngyössy, DEAC. II. Bereczky, NSE. III. Sambri, Kolping-Egyetértés.

Férfi páros:

I. Németh—Gyöngyössy, DEAC. II. Dudás—Bereczky, NSE. III. Sambri I.—Sambri II., Kolping.

Háromezer pengő segílyt kapott az NMK-Törekvés

Az OSK előterjesztésére a kultuszminiszterium 3000 pengő segílyt utalt ki az NMK-Törekvés részére. Az összeget Szabó János országgyűlési képviselő, MNK elnök már át is vette. Ez az anyagi támogatás nagyot fog lendíteni a jöképesség munkás sportegyesület sorsán s jöképesség jeleit remélhetőleg már a tavasz folyamán is tapasztalni fogjuk.

XI. évf. — Kedd, 1942. december 29.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM
 Telefon: 12-27

ELOFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 80.
 félévre 15, egy óra 2,50 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Észrevételeket nem adunk vissza

ORVOSNÖK NÉMETORSZÁGBAN.
 1939-ben még csak 5843 orvosnő működött a Német Birodalomban. 1942-ben pedig már 9426. Jellemző, hogy az Ostrom, Szudéta-föld és a keleti területek visszacsatolása csupán 1200 jelent, tehát a régi birodalmi területen mintegy 40 százaléka az emelkedés. Az orvosnők 54 százaléka férjhez ment és a férjeknek 47 százaléka szintén orvos. Az orvosnők 31 százaléka szakorvos, ebből persze legtöbbször a gyermekorvos, bár egyébként minden szakasportban találunk női orvosokat. (TFK.)

Közlemény. A Baross Szövetség vezetősége ezúton közli az összes szakosztályok elnökeivel — valamint az összes szakosztály tagokkal, hogy ezen a héten semmiféle szakosztály ülés nem lesz tartva. Fentieket mihez tartás, tájékoztatás és tudomásulvétel végett közli az Elnökség.

100 MILLIÓ DOLLÁR AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK ADÓSSÁGA. Buenos Airesből jelentik (MTI): A Time című északamerikai folyóirat december 14-iki számának jelentése szerint az Egyesült Államok államadóssága már november 30-án meghaladta a százmillió dollárt.

*** ELRONTOTT hajfestést és szőkeítést, valamint törékeny, száraz hajak rendezését, felelősség mellett végzi a FODOR fodrászat, Kapucinus-u. 5.**

NEMESLELKŰ FINN ALAPITVÁNY. Az egyik legnagyobb finn vitorláshajóépítő vállalat tulajdonosa, Gusztáv Erikson 70-ik születésnapja alkalmával 1 millió finn márka alapítványt tett tengerészek özvegyeinek és árváinak támogatására, ezenkívül kulturális és közéleti célokra több 500.000 márkáig terjedő kisebb alapítványt létesített. A nemeslelkű finn gyáros így összesen került 2.800.000 finn márka alapítvánnyal irta be nevét az emberiség jövőjének aranykönyvébe. (TFK.)

Karácsonyi ajándékot válasszon
Kondás Tibor bórond- és retikül üzletéből
 Rimanóczy-u. 2. Ujból megnyílt
 Retikül, bórkofer, penztárcák olcsón, nagy választékban.

„AMERIKA FŐVÁROSÁT” LÉTESÍTENEK. Santiago di Chile. (MTI) A Német Távirati Iroda jelentik: A perui képviselőház törvényerejű határozatban felszólította a kormányt, tegyen lépéseket valamennyi amerikai nemzetnél amerikai főváros létesítése érdekében. Az elgondolás szerint az amerikai államok fővárosai váltakozva viselnék az „Amerika fővárosa” nevet.

Összeírják a belföldi területeken lévő zsidó ingatlanokat. A MTI jelentik: A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki a belföldi területeken kívül fekvő zsidó tulajdonban lévő ingatlanok meghatározására.

ÖT AMERIKAI REPÜLŐGÉP VÉGZETT KÉNYSZERLETSZÁLLÁST PORTUGÁLIÁBAN. Lisszabon. (MTI) Portugália különböző helyein vasárnap öt amerikai repülőgép végzett kényszerleállítását. A legénységet internálták.

FELHÍVÁS. Felhívjuk az iparos társaink figyelmét arra, hogy Szilveszter-estét rendezünk az Ipartestület székházában (Mezey Mihály u. 4. sz.), melyre iparostársainkat, hozzátartozóinkat és jó ismerőseiket szeretettel elvárjuk. Kitűnő műsor, pompás ételek, italok és jó cigányzene biztosítja az est sikerét. Elnökség.

Elálárlatték egy „sötét” tolvajt. Marosvásárhelyről jelentik: (MTI) Az itteni törvényszék Kiss Ferenc munkanélküli közművest, elsőbűnös ideje alatt elkövetett bórondlopásokért halálra ítélté.

ZSIDÓK FIZETIK MEG TUNISZBAN AZ ANGOL ÉS AMERIKAI BOMBARKÁROKAT. Róma. (MTI) A Stefani Iroda jelentik: A tuniszi rádió közlése szerint a tengelyhatalmak 20 millió frank azonnali megfizetésére kötelezték a Tunisz területén élő zsidókat. Ezt az összeget azoknak az araboknak segélyezésére fordítják, akik az angol és amerikai légitámadások következtében kárt szenvedtek.

A közérzet és a munkaképtelenség gyakran igen jelentékeny mértékben megjavul akkor, ha bélműködésünket és gyomormozgásunkat reggel felkeléskor egy pohár termézetes „Perenc József” kesoróvízzel kellőképpen elrendezzük. Kérdezze meg orvosát!

EGYIPTOMI KÉPVISELŐKET TARTÓZTATTAK LE ANGOL KIVÁNSÁGRA. Lisszabon. (MTI) A Stefani Iroda jelentik: Hír szerint több egyiptomi képviselőt az angol hatóságok kivánságára letartóztatták.

Meghalt egy magyar származású világhírű tudós. Genéből jelentik: Zürichben 83 éves korában meghalt Stodola Aurél, a magyar származású világhírű tudós, a zürichi műegyetem volt tanára. A lipzsi szülöttségű Stodola a gőzturbina feltalálásával tette nevét halhatatlanná.

EGYMILLIÓ LAKOST KÖLTÖZTETNEK EL PÁRIZSBÓL. Párizs. (Interinf): A párizsi hatóságok tanulmányozzák azt a kérdést, hogyan lehetne mintegy egymillió lakost elköltöztetni Párizsból. Ezzel az intézkedéssel a város ellátását kívánják megkönnyíteni. Mint ismeretes, leginkább szállítási nehézségek következtében a vidékkel összehasonlítva kedvezőtlenebb a helyzet. Elsősorban azokat lakoltatják ki Párizsból, akiknek nincs állandó foglalkozásuk, továbbá az anyákat és gyermekeket, akik vidéken is folytathatják tanulmányaikat.

GYÜMÖLCS- ÉS FŐZELÉKKISÉRLETI INTÉZET MINSZKBE. A fehér-oroszországi Minszkben gyümölcs- és főzelékkísérleti intézet nyílt meg nemrégiben. A korszerűen berendezett intézet 75.000 hektár gyümölcsös és 50.000 hektár veteményeskert kísérleti birtokkal rendelkezik. (TFK.)

Megállapították a ló, csikó, szamár és öszvérhús árát. A MTI jelentik: A közellátási miniszter megállapította a ló, csikó, szamár és öszvérhús, valamint ezek melléktermékeinek legmagasabb árát.

Pártolja a keresztény ipart!

KORONA Filmszínházban
 A legújabb magyar filmi játék
Szakítani nehéz dolog
 Dajka Tóth, Kiss Manyi, Rajnay, 2 Peihes, Vaszary

ÁLLAMI BIRTOKOK UKRAJNÁBAN. Ukrajnában jelenleg 2215 állami birtok van. Ezek összesen 6.300.000 hektár földön gazdálkodnak, melynek túlnyomó része feketeföld. Volhíniában és Podóliában 575 állami birtokot találunk. (TFK.)

HONVÉD KARÁCSONY. A külső és belső arcvonal minden harcossá és munkása s az egész nemzeti közvélemény számára készült a „Magyar Katonai Karácsonyi száma, sok érdekes visszapillantó s az elmúlt év eseményeit és jelenségeit kiértékelő beszámolóval, szöveg- és képriportokkal s nyolcoldalas képesmelléklettel. A 24 oldalas szám ára mindössze 20 fillér. Kapható mindenütt.

Megkezdődött a gyűjtés a vármegyei tisztviselők budapesti szállodaotthonának céljaira. A Magyar Tudósok jelentik: A vármegyei tisztviselők részéről mozgalom indult, hogy Budapesten egy szállodaszertől otthont létesítsenek, mely a fővárosba érkező és itt hivatalos ügyeiket intéző vidéki tisztviselőknek otthont, szállást és ellátást nyújtana. A mozgalom hivatalos jellegűvé fejlődött és már meg is kezdődött a gyűjtés a szükséges anyagi eszközök előteremtéséhez. A vármegyei egymásután szavaztak jelentősebb összegeket a budapesti vármegyei tisztviselőotthon céljaira. Az egyes vármegyei eddig 5-15.000 pengős hozzájárulásokat szavaztak meg. A belügyminisztérium szintén támogatja a mozgalmat. A terv mielőbbi megvalósítása érdekében a vármegyei tisztviselők árvahazegyesülete is elalta a tulajdonában levő két ingatlant és így remélik, hogy rövidesen együtt lesz az az összeg, amely a szálloda megteremtéséhez szükséges. Lehetőségek, hogy meglévő épületet vesznek meg és szakítanak át erre a célra.

UKRÁN TEJ- ÉS ZSIRKÖZPONT. Kievdn, százezer márka alaptőkével „Ukrán tej- és zsirközpont” létesült. Az intézményhez kerek 10.000 különböző üzem tartozik. (TFK.)

„E” BETŰ ÉSZAKAMERIKÁBAN. Stockholmi jelentés szerint november hó 15-ike óta az Egyesült Államokban minden kereskedelmi és ipari vállalatnak engedélyt kell szerezni gépkocsijaira. A háborús fontosságot igazoló irat nélkül sem benzint, sem abroncsot, sem egyéb alkatrészt nem kap az autó. Ez a rendelet kb. 5 millió teherautót, 150.000 autóbust és 50.000 taxit érint.

DRÁGA AZ UT DÉLAMERIKÁBAN. Zürich jelentés szerint a „Lloyd Brasileiro” iemét megindította hajózárait a Lisszabon—Délamerika közti tengeri forgalomban. Igaz, hogy a fuvardíjakat 50 százalékkal felemelte, sőt teherautó egyelőre csak esetenként kiadott külön engedély alapján vesz fel. (TFK.)

SZILVESZTER-EST A LEGÉNYEGYLETREN. Nagyvárad. Saját tud. A nagyváradai Római Katolikus Legényegylet december 31-én Szilveszter-este pontosan 8 órai kezdettel nagy műsoros táncestet rendez. A mulatság iránt — amely a leghangulatosabbak egyikének ígérkezik — máris nagy érdeklődés nyilvánul meg városzerte. A legényegylet lapunk útján is felhívja az érdeklődők figyelmét, hogy a korai zárórara való tekintettel pontosan jelenjenek meg. Külön meghívót nem bocsát ki az egyület.

Az Actio Catolica 81. sz. filmkritikája

„SZERETŐ FIA PETER.” Dramai feszültségű magyar film, sok szenvedéllyel, egészében helyes erkölcsi felfogással, de a részletekben több helyen elhibázva.

„SZAKITANI NEHEZ DOLOG.” Derős magyar vígjáték, sok humorral, erkölcsi szempontból kifogástalan.

„LIDÉRCFÉNY.” A város fertője és az otthonmaradás lépja elnyel egy fiatal lányt. Régi téma újszerű, zines filmben — jószándékokkal, egykét aggályos jelenettel.

„A NAGY KIRÁLY.” Nagy Frigyes szerepét és Poroszország felemelkedését mutatja be történelmi hűséggel ez a hatalmas aranyú német film.

„KATYI.” Szórakoztató vígjáték, léhaság felé húzva.

„GYAVASÁG.” Zavaros szerelmi történet, erkölcsileg ki nem elégtel felfogással és megoldással.

ADOMÁNYOK A KAPUCINUS TEMPLOM MEGÚJÍTÁSÁRA. A kapucinus templom renoválásának költségeire a következők adakoztak legújabbán: N. N. 10 p. Orsolyiták tart. főnöksége 200 p. Német-család 1 p. 50 fill., Lévy-család 2 p. N. N. 50 p. N. N. 10 p. Stettner-család 5 p. N. N. 5 p. Léb Bertalan 20 p. Erdélyi Leszámloló Bank 20 p. N. N. 20 p. A jó Isten áldja meg az adományozókat.

ÉRTESETÉS. A kedves hívek tudomására hozzuk, hogy a Szilveszter-esti hálaadás délután 6 órakor lesz a Kapucinus-templomban. Kapucinus Rendházfőnökség.

Hatalmas földrengést jeleztek Budapesten, Londonban és Jénában

A Magyar Távirati Iroda jelentik: A budapesti földrengést vizsgáló intézet készületei december 29-én 4 óra 43 perc 25 másodperckor 560 kilométer távolságból igen erős földrengést jeleztek. A földmozgás Budapesten 22 percig tartott. A műszer legnagyobb kilengése 45 milliméter volt.

Londonból jelentik: (MTI) Az angol híriroda jelentik: A London melletti földrengéstjelző intézet szerint kedden hajnalban 4 órakor közeli földrengés volt Angliától mintegy 5-600 mérföldnyire, valszintűen Island és Skócia között.

Jénából jelentik: (MTI) A NTI jelentik: A birodalmi földrengést vizsgáló intézet műszerei kedden reggel 5 óra 44 perckor igen heves földrengést jeleztek mintegy 900 kilométer távolságból. A földrengés fészke a birodalomtól délre van, valszintűen a Dalmát tengerparton. A földmozgás ereje olyan nagy volt, hogy a jelzőkészüléken az irómszert kiugrott.

Írjesszen a Magyar Lapokban

SZINHÁZ

Művészi eseménye lesz városunknak a kolozsvári balett kétnapos vendéjátéka

Nagyváradra érkezik báró Kemény János főigazgató is

Nagyvárad. Tegnap nagy élénkség uralkodott a Szigligeti színházban: megérkeztek a kolozsvári Nemzeti Színház tagjai, akik kedden és szerdán este Nagyváradon fognak vendégszereplni. Lelkes, ifjú gárda, mindnyájan szeretettel készülnek a váradai közönség meghódítására.

Vasárnap délután érkezett meg Kolozsvárról Vitéz Tibor főrendező és Bérczy Mihály főtáncos vezetésével a kis különítmény. Törekeny szöke szépség: Bartos Irén primabalerina. Ezenkívül négy nő és négy férfi szólótáncos és 22 tagu balett. A váradai zenekar megerősítésére tizenhat zenekari tag, egy karmester, egy korrepetitor érkezett, itt van már a világhírű Vargha Mátyás szcenikai felügyelő és régi ismerősként üdvözöltük Rajnai Sándort, a kolozsvári Nemzeti Színház közkedvelt műszaki felügyelőjét. Ezzel azonban még koránt sem fejezhetjük be a névsort, mert hiszen a különítménnyel érkezett hat szabó, három díszítő, asztalos és két világosító. Természetesen hatalmas díszlet, ruhatar és ami a legfontosabb: sok reflektor. Kolozsvár város megértő polgármestere, Keledy Tibor, amikor megtudta, hogy Nagyváradra készül a balett, felajánlott egy tehergépkocsit a kellekek díjtalan átszállítására.

A színházban már javában folynak a próbák. Vitéz Tibor főrendező pár percet szakít számunkra és nyilatkozik terveiről.

— Most próbaszereplésre jöttünk — mondja. — Ha Nagyvárad közönsége megértéssel támogatni fogja a kolozsvári Nemzeti Színház vendég-

szerepléseit, akkor a jövő hónapban már az operatársulatot is áthozzuk. Legalább tíz operaelőadást szeretnénk tartani Nagyváradon is. Bennünk megvan a készség, hogy mindazt nyújtsuk, amit tőlünk az ország legelső vidéki színházától joggal várnak, csupán az a kérdés, hogy a közönség részéről és a város hivatalos vezetősége részéről megfelelő támogatásban fogunk-e részesülni.

A színpadon most pillanatra meg-

áll a munka. Bartos Irénkét szólaltatjuk meg:

— Hét éves korom óta táncolok — mondja mosolyogva. — Szerepeltem már Münchenben, Firenzeben, Bayreuthban. Két évvel ezelőtt lettem a Magyar Királyi Operaház szólótáncosnője. Tavaly vendégszereplésre hívtak meg Kolozsvárra, s azonnal szerződtek is. Nagyon boldog volnék, ha a váradai közönség is úgy megszeretne, ahogy a kolozsváriak megszerettek.

További beszélgetésre nincs időnk, mert Endre Béla karnagy már türelmetlenkedik. Folytatni kell a próbát.

Kedden este azonban olyan művészi élményben lesz része Nagyvárad közönségének, amiben csak ritkán részesülhetnek.

A holnap esti előadásra különben Nagyváradra érkezik báró Kemény János főigazgató és Vaszy Viktor, az operaház zeneművészeti igazgatója is.

Férfiruhákat, használtakat legiobb áron vehet, eladhat **MOLNÁR** használtruha üzletében Bőmez-tér 1. (udvarban.) Hívásra házhoz jövök.

A színházi iroda közleményei:

Kedden és szerdán este a kolozsvári Nemzeti Színház operai balett-együttese vendégszerepel a színházban. Mérsékeltlen felemelt helyiárak. Bővített zenekar. Vezényel Endre Béla karnagy. Balettmester: Morawszky Román. Primabalerina: Bartos Irén. Műsor: A szerelem diadala táncjáték Mozart zenéjére. Lehár Ferenc: Arany-ezüst keringő Strausz János; Kék Duna-keringő Wieniawsky H.; Mazurka. Schubert F.: Moment musical. — Szímet. — Lehár F.: Kinai balett. Poldini E.: Magyar tánc. Ponchielli. Balett a Gioconda c. operából. Moszkowsky Szerelmi keringő. Grieg: Norvég tánc. Delibes: Balett a Lakmé c. operából. Kodály Z.: Toborzó a Hány János c. laljjátékából.

Csütörtökön — Szilveszterkor — két előadás lesz a színházban. Este háromnegyed 7 órakor mutatja be a színház a *Vén diófa* című operett-új-dorságot Nagyajtay György, az Új Magyar Színház művészeinek vendég-fel léptével. Gyönyörű kiállítás. A teljesen új díszleteket Ballon József fővárosi díszlettervező tervezte és festette.

Rendező: Daniss Győző. A *Vén diófa* esütörtöktől minden este műsoron van. Premier bérleti előadás esütörtökön este (a pntekre eső ünnep miatt). A-bérlet szombaton este.

Csütörtökön este 10 órai kezdettel *nagy vidám Szilveszter-est* Rendes helyiárak. Fellép a színtársulat váramenyi tagja. Kacagató műsor: Bohózatok. Villámtréfák. Magánzámok. Táncok. Magyar dalok. Nagy Szilveszteri sorsolás (főveremény egy kis malac). Jegyek elővételben már válthatók.

HETI MŰSOR:

Kedden és szerdán este: A Kolozsvári Nemzeti Színház operai balett-együttesének vendéjátéka.

Csütörtökön este háromnegyed 7 órakor: *Vén diófa* (premier-bérlet)

Csütörtökön este 10 órakor: Nagy vidám Szilveszter-est.

Pénteken d. u. negyed 1 órakor: Csak egy asszony van a világon.

Pénteken este: *Vén diófa*.

Szombaton d. u.: Heidelbergi diákélet.

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker **Ács Tibor,** Széchenyi órák vétele, eladása, szakszerű alakítása, javítása tér 6.

Hösi erőfeszítéssel és odaadással dolgoznak a táborigazgatók

Ukrajnától Északafrikáig vándorolnak a színművészek a katonák szórakoztatására

Manapság gyakran hallani, hogy az egyes arcvonalzakaszokon küzdő katonák részére táborigazgatók nyílnak meg. Valóban, a táborigazgatók mellett ott áll ez a rövid idő alatt rendkívül kedvelté vált harctéri szórakozóhely, igen gyakran közvetlenül az első vonalak mögött és nagy szerepe van abban, hogy a harcokban megfáradt csapatok elfelejtsék — ha csak pár órára is — a háború véres összecsapásait. A táborigazgató-keverék: — artistaszámoktól kezdve táncosokon, kabarészínészeket át a komoly színművészetig minden megtalálható benne.

A keleti hadszíntéren működő táborigazgatók egyébként valmennyien katonai alakulatok, mert a véderőparancsnok alá vannak beosztva és tulajdonképpen nem is magánvállalkozások, hanem központi irányítással kivezényelt

szervek. Csak éppen, hogy nem fegyverekkel, harckocsikkal és repülőgépekkel — hanem mulatságos ötletekkel, érdekes számokkal felszerelve. A központi irányítás azonban nem azt jelenti, hogy a táborigazgatók ügyeit katonák intézik; de a legkiválóbb szakemberek, rendezők stb., akik mögött tekintélyes színházi mult áll.

Ezeknek a színházi szakembereknek, no meg a szereplőknek igen komoly feladatokkal kell megbirkóznia, a nevesebb színészek egyik hónapban még „Kabaré a sivatagban” címmel Észak-Afrikában tartanak előadásokat, a másik hónapban már valahol Ukrajnában nevetetik meg a katonákat. Előadás, azután autó, vagy repülőgép, hosszú utazás és megint előadás. Játsszanak a ezekben, fedezékben, bunkerben, hadikórházban, néha 10—15 ember, néha kétszáz számára.

Ami a táborigazgatók személyzetének testi épségét illeti, hát bizony néha az is kockán forog: hajóra szállni, vagy repülőgépre ülni ma már magában véve kockázatos dolog, nem is szólva arról, hogy a színház magát is érheti egy-két ellenséges légitámadás. De megéri a kockázatot, hogy a fegyverek szavába egy-két órára beleszól a kedv, a vidámság, a zene és a harcokban összeszorított szájjal helytálló katonák arcára mosolyt derít a táborigazgató. TFK

Pártoljuk a keresztény kereskedelmet

APRÓHIRDETÉSEK

- Adás-vétel**
- Egy pár igás lószerszámot, jó állapotban megvételre keresek. Kirogye, Josa malom, Váradszöllős. 601
 - Briliánsot, aranyat, ezüstöt veszek. Viktor ékeszerész, Rákóczi-ut 3. 356
 - Újévi ajándéktárgyak olcsón. Tarján ékeszerész, Rákóczi-ut 8. szám. 185
 - Fajalmak olcsón beszerezhetők, üres ládák eladók. Szacsay-u. 17. Pincében. 581
 - Kölyök pulji komondor, hazörző kutyát megvételre keresek. Besenyei kályhás, Huszár-u. 23. 538
 - Eladó regénytar. Dr. Baditz Miskolc 156

Ingatlan

Jelinek Géza ingatlaniroda, Teleki-u. 2. szám, telefon 33-15. Irodai órák 9-től 2-ig. **Eladók** bérházak, magánházak, telkek, szőlők, földbirtokok nagyszámban. **Magánház** háromszobas, összkomfortos Posa Lajos-utcában 50.000 pengő. **Magánház** Tokaji telepen, Trencsén-utca 25. sz. alatt elköltözés miatt **kétezer** pengőért eladó. 600

Állást keres

35 éves özvegy-nő, gazdasszonynak ajánlkozik. Cim a kiadóban. 603

Komoly urinő házvezetőnőnek menne plébániára is. Cimeket „Mindenhöz ért” jellegre a kiadóba kér. 579

Külön

Szabó Ferenc Gyorsíró-és Gépiskolájában Nagyvárad, Sal Ferenc-utca 12. (Eng. szám: 3329-1941-12.) január 7-én új tanfolyam kezdődik. Jelentkezni lehet 4-től. Védőknek vasuti kedvezmény.

VARRÓGÉP javítása, alkatrészek Jákab műszerész, Kossuth-utca 5.

KIADOTULAJDÓNK: **SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA**

76-és felelősszerkesztő: **Dr. Paál Árpád** Felelős kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc** Szent László-nyomda

Készült a Szent László-nyomda r. l. Dezső-utca 5. szám. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi

RÁDIÓ

SZERDA, DECEMBER 30. Budapest I.

- 6.40 Uzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 7.00 Hírek, Közlemények, Reggeli zene
- 10.15 A Rádiózenekar műsorából.
- 11.15 Zenekari művek.
- 11.40 Palásthy Marcell elbeszélése.
- 12.10 A Mária Terézia 1. honvédgyalozred zenekara.
- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Farkas Józsa cigányzenekara.
- 15.20 Filmadalok.
- 16.00 Hankiss János dr. egyetemi tanár előadása.
- 17.00 Mindenből mindenkinek.
- 18.00 Honvédműsor.
- 19.05 Varga Tibor hegedűt.
- 19.30 Versek a tündérvilágról. Elmondja Somogyi Erzsébet.
- 20.35 Szitnyai Jenő előadása.
- 20.50 Tasnády László dr. magyar nótákat zongorázik.
- 21.10 Keresztury Dezső beszél Zaláról.
- 21.25 Géczy Barnabás szerenádotokat játszik.
- 22.10 A Szent István 3. honvédgyalozred zenekara.
- 22.45 Zenekari művek.

Budapest II.

- 18.40 Németh Anna zongorázik.
- 19.05 Olasz nyelvtanítás.
- 19.30 Sinkó János harmonikaszámai.
- 19.50 Joó Tibor dr. egyetemi magántanár előadása.
- 20.20 Brahms: H-dur zongorahármas.